

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 13/09/2021 14:50
Sayı: E-120.07-
0875492
PATAAA

Sayı : E-85112434-610-1382309

Konu : Soru Önergeleri

13.09.2021

7/32731 92 12
7/32734-32736

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28.08.2020 tarihli ve 43452547-120.07/701499 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (15 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 4F13C41D-9555-4D2A-9026-143BD5A22023 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>
Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA Bilgi için: Uğur SEZDİRMEZ
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131 V.H.K.İ.
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr> Telefon No: (312) 470 50 08

Türkiye

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL BÜLBÜL'ÜN 7/32736 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Antalya ili, Kumluca ilçesi, Yazır mahallesi Güney Antalya Turizm Merkezinde yer alan Olympos Antik Kenti, 27.03.1990 tarih ve 711 sayılı Kurul kararıyla I. ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiş, 31.05.2010 tarih ve 4114 sayılı Kurul kararıyla sınırları sayısallaştırılmıştır. Özellikle mevcutta bulunan yerleşim yerlerinde yapılan jeoradar ve sondaj çalışmaları ile Olympos Antik Kenti Kazı Başkanlığı, Antalya Müze Müdürlüğü görüşleri doğrultusunda, alanın Kurul üyelerince yerinde incelenmesi sonrasında sit sınırları 20.02.2017 tarih ve 5819 sayılı Kurul kararıyla I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak güncellenerek son şeklini almıştır. Olympos Antik Kentine ilişkin Örenyeri Çevre Düzenleme Projesi, 04.06.2018 tarih ve 7780 sayılı Kurul kararıyla uygun bulunmuştur.

Olympos Antik Kenti I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Bakanlığımız Plan İnceleme Değerlendirme Kurulu kararları sonrasında, Koruma Bölge Kurulunun 13.02.2020 tarih ve 10444 sayılı kararıyla uygun bulunmuş ve Bakanlığımızca 15.04.2020 tarihinde onanarak yürürlüğe girmiştir.

Onaylanan planlarda, I. ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanları ilgili mevzuatlar gereği bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak alanlar olarak ayrılmış olup Kazı Başkanlığınca bu kısımlarda kazı çalışmaları yürütülmektedir. III. Derece Arkeolojik Sit Alanı ise; özel mülkiyetin yoğun olduğu ve geçmişten günümüze kadar izinsiz ve ruhsatsız yapılaşmaların devam ettiği, kaldırılmasına yönelik birçok karar olmasına karşın kaldırılmayan, bununla birlikte "ağaç evler" konseptiyle farklı bir turizm destinasyonu olarak denetimsiz kullanılan bölge olup, Koruma Amaçlı İmar Planında bu alana, yine ilgili mevzuatlar çerçevesinde koruma-kullanma dengesi gözetilerek mevcuttaki yapılaşma yoğunluğunun azaltıldığı, ekolojik pansiyon fonksiyonunun ağırlıklı olduğu turizm kullanımının devam ettiği plan kararları getirilmiştir. Onaylanan planla, bölgede daha önceden imar planının olmaması ve yapılaşmaların kaçak olarak devam ettirilmesi sonucunda, sosyal donatı alanlarının bulunmaması sorunu, yaşayan ve konaklayacak olan nüfus hesapları yapılarak giderilmiştir. Bunun yanı sıra gerekli arazi kullanım analizleri yapılarak bölgedeki orman alanları, tarım alanları, dere alanlarına yönelik sürdürülebilir plan kararları üretilerek aynı zamanda ekolojik bir koruma da sağlanmıştır. Bölgedeki jeolojik sakıncalı alanlar ile taşkına maruz alanların detaylı irdelemeleri yapılarak yapılaşmaya başlanmadan önce gerekli zorunlu tedbirlerin alınmasının sağlanması ve sonrasında plan kararları kapsamında yapılaşmalarla birlikte gerekli altyapı hizmetlerinin de alana ulaştırılmasının sağlanması yine onaylanan planın ilgili hükümleri ile gerçekleştirilecektir.

Koruma Amaçlı İmar Planının onaylanmasının ardından yürürlüğe girip, uygulanmaya başlamasıyla birlikte, Olympos Antik Kenti ve çevresi, sosyal donatı alanlarıyla, ulaşımıyla, güvenliğiyle, çevre düzenlemesiyle, ekolojik ve tarihi değerleri ön plana çıkartan, ziyaretçilerin ve konaklayanların onlarla birlikte yaşamasına olanak veren, düşük yoğunluklu, pansiyon fonksiyonunun ön plana çıkartıldığı bir turizm ve arkeoloji destinasyonuna dönüşmüş olacaktır.

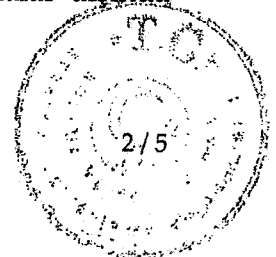
Kurul Müdürlükleri, Müze Müdürlükleri ve ilgili Koruma, Uygulama ve Denetim Büroları tarafından, sit alanlarında yapıldığı tespit edilen izinsiz uygulamalar hakkında 2863 sayılı Kanun gereği Savcılıklara suç duyurularında bulunulmakta, izinsiz uygulamaların kaldırılması ilgili kurumlardan istenmekte ve işlemlerin takibi yapılmaktadır.

Antalya Koruma Bölge Kurulunun 05.06.2020 tarih ve 10735 sayılı kararında; bölgenin doğal ve kültürel değerlerini bir arada barındıran bu önemli alanın gelecek kuşaklara aktarılmasının tüm kişi ve kurumların görevi olduğu, ayrıca 2863 sayılı Kanun'un 61'inci maddesine kamu kurum ve kuruluşları ve belediyeler ile gerçek ve tüzel kişilerin Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulu kararlarına uymak zorunda olduklarının daha önceki tarihlerdeki muhtelif Kurul kararlarında vurgulanarak izinsiz uygulamaların kaldırılmasının istendiğine, buna göre sit bütünündeki izinsiz uygulamalara yönelik genel ve münferit alınmış Kurul kararlarının ilgili kurumlara tekrar hatırlatılarak gereğinin yapılması sağlanarak Müze Müdürlüğü denetiminde kaldırılmasına, yapılan işlemlerin sonucundan Kurul Müdürlüğüne bilgi verilmesine karar verilmiştir.

Anılan Kurulun 13.07.2020 tarih ve 10965 sayılı kararında; sit bütünündeki izinsiz uygulamaların ivedilikle kaldırılarak yapılan işlemlerin sonucundan Kurul Müdürlüğüne bilgi verilmesine, Kurul kararlarına uyma zorunluluğu olduğunun Belediyelerine hatırlatılmasına karar verilmiştir.

Kumluca Belediye Başkanlığının 22.07.2020 tarihli yazısında; iş programının yaz aylarında yoğun olması, geçtiğimiz günlerdeki koronavirus (COVID-19) salgını süreci ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile koordineli kaçak yapı ve yapı kayıt belgesi kontrolleri sebeplerinden dolayı en kısa zamanda alandaki kaçak yapılara ait işlemlerin başlatılarak bilgi verileceği Kurul Müdürlüğüne bildirilmiştir. Konu Kurul Müdürlüğüne takip edilmektedir.

Sit alanlarında hazırlanan Koruma Amaçlı İmar Planları ya da bu alanlarda yapılacak olan uygulamalara ilişkin olarak ilgili kurum görüşleri alınmakta, ilgili mevzuata dikkat edilerek plan hükümleri oluşturulmaktadır. Söz konusu planda; I. ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanları ilgili mevzuat gereği bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak alanlar olarak ayrılmıştır.

Koruma Amaçlı İmar Planlarının hazırlanmasıyla ilgili "Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik"te planların katılımcı bir şekilde hazırlanacağı belirtildiğinden bu hususlara dikkat edilerek, planlar hem analiz aşamasında hem plan kararları aşamasında ilgili paydaşların görüşleri alınarak oluşturulmaktadır. Ayrıca, yine bu paydaşlar talep edilmesi durumunda Kurul toplantılarına dinleyici olarak kabul edilmektedir.

Koruma Amaçlı İmar Planlarının amacı, korunan alanlardaki değerleri korurken bölgedeki uygulamaların nasıl olacağı ile ilgili düzenlemelerin de oluşturulmasıdır. Planlar kaçak yapılaşmanın hızlanması amacıyla hazırlanmamakta olup alanın yasal bir altlığa dayanarak düzenli ve mevzuata uygun şekilde oluşmasını, bu plan kararlarına uygun olmayanların da plan kararlarına uygun hale getirilmesini amaçlamaktadır.

Koruma Amaçlı İmar Planları bakımından; Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşleri ve temsilci üyesinin Kurul toplantılarına katılımıyla değerlendirilmektedir. Olympos Antik Kenti I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanı 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının değerlendirildiği Koruma Bölge Kurulunun 13.02.2020 tarihli toplantısına; ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kumluca Belediye Başkanlığı temsilcileri ve Antalya Müze Müdürü temsilci üye olarak katılmış olup kararda imzaları bulunmaktadır.

İmar barışı kapsamında alınan Yapı Kayıt Belgeleri bakımından ise; kültürel mirasımızın korunarak geleceğe aktarılmasının sağlanması için 7143 sayılı Kanunun 2863 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda uygulanmaması hususunun Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca değerlendirilmesi istenen Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 07.09.2018 tarihli yazısına cevaben anılan Bakanlığın Hukuk Müşavirliğinin 02.11.2018 tarihli ve E.198469 sıra sayılı görüş yazısında; "...Yapı Kayıt Belgesi verilmesi sadece 3194 sayılı "İmar Kanunu"na aykırılığın kayıt altına alınması amacıyla yapılmış bir düzenlemedir. Özel kanunlar kapsamında uygulanması gereken herhangi bir yükümlülüğü ve/veya idari para cezası, yıkım kararını ortadan kaldırmamaktadır. 2863 sayılı Kanun uyarınca uyulması gereken izin/denetim faaliyetleri ortadan kalkmamaktadır. Yapılan açıklamalar ışığında; Yapı Kayıt Belgesinin alınması ile birlikte yapıdaki imar mevzuatına ilişkin aykırılıklardan dolayı 3194 sayılı Kanun'a göre para cezası ve yıkım kararları verilmemekte ve bir nevi yapının zikredilen Kanun'a aykırı olarak yapılmasına rağmen bu yapının kullanılmasına müsaade edilmesi neticesini doğurmaktadır. Halihazırda Yapı Kayıt Belgesi İmar açısından ekstra bir hak sağlamaz, müktesep hak oluşturmaz, yalnızca yapının kullanımını sağlar. Bu bağlamda; Yapı Kayıt Belgesi alınan yapılar hakkında yapılacak işlemlerde, "İmar Kanunu" geçici 16'ncı maddesi gereğince Yapı Kayıt Belgesi esas olmakla birlikte taşınmazların niteliği açısından ilgili

mevzuatları gereğince özel hükümler var ise bu hükümlerin de uygulanması gerekmektedir... " hususları yer almaktadır. 2863 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlardaki kaçak yapıların kaldırılmasına yönelik olarak alınan Kurul kararları kapsamında işlemler yürütülmektedir.

Bahse konu "biyokültürel çeşitlilik" Bakanlığımız yetki ve faaliyet alanına girmemektedir.

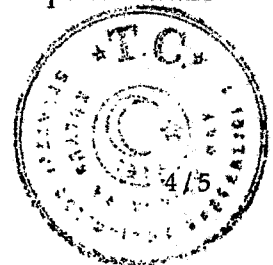
Bakanlığımız (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren Olympos Deresi çevresinde izinsiz ve plansız olarak gelişen ahşap bungalov tarzı pansiyon alanları oluşmuştur. Alanda gelişen bu turizm şekli, plansız da olsa rağbet görmüş, yerli ve yabancı turistler için önemli bir cazibe merkezi olmuştur. Gelineen noktada alandaki doğal ve tarihi nitelikler nedeniyle oluşan turizm potansiyelinin denetim altına alınması ve alanın sit alanı olması nedeniyle koruma-kullanma dengesi içerisinde disipline edilmesi bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığınca hazırlanan Antalya ili, Kumluca ilçesi, Olympos Antik Kenti I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanına ilişkin Milli Park sınırları dışında kalan 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanına ilişkin 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 13.02.2020 tarihli ve 10444 sayılı kararı doğrultusunda Bakanlığımız Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun 12.03.2020 tarih ve 2020-5/5 sayılı kararı ile 15.04.2020 tarihinde onaylanmıştır.

Kumluca ilçesi, Olympos Antik Kenti I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanına İlişkin Koruma Amaçlı İmar Planları başta 2634 sayılı "Turizmi Teşvik Kanunu" ve 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu" olmak üzere koruma ilkeleri ve şehircilik esasları doğrultusunda ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

Olympos Antik Kenti I. ve II. Derece Sit Alanı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 658 No.lu Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları konusundaki ilke kararı kapsamında korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanları olduğu için, planlama alanı kapsamındaki I. ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanı, alınan kurum görüşleri doğrultusunda tarım alanları, orman alanları, milli park alanı, deniz kaplumbağaları koruma alanı olarak aynen korunmuş olup bu alanlarda yapılaşmaya yönelik herhangi bir plan kararı getirilmemiştir.

Deniz kaplumbağalarının yaşam alanlarının korunmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenmektedir.

Daha önce belirtildiği üzere söz konusu planın temel hedefi genel koruma ilkeleri doğrultusunda bölgedeki doğal, kültürel ve tarihi değerlerin koruma kullanma dengesini gözeterek sürdürülebilir plan kararlarının üretilmesidir. Bu bağlamda III. Derece Arkeolojik Sit Alanında, alandaki turizm talebi ve potansiyelinin değerlendirilebileceği şekilde koruma-kullanma dengesi içinde, düşük yoğunluklu, dokuyla uyumlu, çevreye zarar vermeyen ekolojik turizm planlaması yapılarak alanın yasal ve planlı gelişiminin sağlanması amaçlanmıştır.

İlgili mevzuat doğrultusunda planların onaylanmasını takiben askı süreci tamamlanmıştır. Söz konusu askı süreci sonunda yapılan itirazlar Bakanlığımıza iletilmiş olup itirazların değerlendirme süreci devam etmektedir.

Söz konusu bölgede, yasal yükümlülükleri yerine getirilmeden inşa edilmiş bungalov tipi yapıların bulunması, bu yapıların tamamının kontrolsüz ve plansız olarak yapılaşmış olmasına rağmen elektrik, su ve benzeri altyapı hizmetlerinden kısıtlı olarak faydalanmak suretiyle işletilmesine devam edilmesi, alanın bütününde, yaz aylarında kuruyan dere yatağı ve boşalan parsellerin düzensiz bir şekilde otopark alanı, çöplük vb. amaçlarla kullanılması gibi sebepler dünya çapında bilinirliği olan bu eşsiz doğal güzelliğe sahip dünya mirasını gelecek nesillere en iyi şekilde bırakma amacıyla sorunlara neden olmaktadır.

Planlamanın temelinde kontrolsüz gelişimin düzenli hale getirilmesi hedefi bulunmaktadır. Bu bağlamda turizm fonksiyonlu gelişen ve düzensiz yapılaşmaların olduğu bölgede Koruma Amaçlı İmar Planı yapılarak bölgenin disiplin altına alınması hedeflenmiştir.

Planın yapılma amacı alandaki düzensiz yapılaşmaları kontrol altına almak, yapı yoğunluğunu önceki duruma göre düşürmek ve bundan sonra yapılacak yapıların belli kurallar ve şartlar dâhilinde yapılabilmesini sağlamaktır.

